

הצעה לפתרון בחינת הבגרות בלשון

על פי תכנית הרפורמה ללמידה משמעותית
מרכיב 30% מן הרמה הרגילה

מועד קיץ תשפ"ה 2025

סמל שאלון: 11282

הפתרון נכתב על ידי מיה צאלח-גפני ואסף גבעתי
מצוות מורי רשת החינוך אנקורי

חלק ראשון - הבנה והבעה

1. א. על פי מאמר 1, לטענתם של מתנגדי החינוך הביתי נפגעת ההתפתחות החברתית של הילדים בחינוך זה מהסיבות הבאות (יש לציין 2 סיבות):

- הילדים בחינוך הביתי נמצאים בבידוד חברתי ויאלצו להשתלב בחברה בלי כלים מתאימים, מכיוון שלא רכשו אותם בבית הספר.
- הילדים בחינוך הביתי עלולים להיות מבודדים, סגורים, אנוכיים ומנוכרים לחברה.
- בחינוך ביתי לא מתאפשרות ההתנסויות החברתיות שילד חווה בבית הספר.

ב. שתי הפרכות:

הפרכה: דווקא בבית הספר הילד חשוף להשפעה חברתית שלילית כי יחסי החברות בקבוצת השווים בבית הספר הם לעתים קרובות עוינים או מניפולטיביים.
הפרכה: ילדי החינוך הביתי אינם מבודדים, אלא משתתפים בפעילויות בקהילותיהם ומתקשרים עם מגוון אנשים בלי הבדל גיל.

2. א. (1) הסתייגות: האמינות של המחקרים אינה גבוהה משום שרבים מהמחקרים נשענים רק על דיווחי ההורים.

הסתייגות: הילדים שהצטיינו במבחנים מגיעים בעיקר ממשפחות שדוגלות בשיטת חינוך ביתי, הדומה לזו של בית הספר.

הסתייגות: משפחות שבוחרות בחינוך ביתי הן ממעמד גבוה יותר ובעלות השכלה והכנסה גבוהות מהמוצע.

(2) יש לבחור הסתייגות אחת ולהסביר:

על פי הסתייגות 1 – ההורים ייטו לציין את ילדיהם גבוה יותר כדי להצדיק את החינוך הביתי.

על פי הסתייגות 2 – ממצאי המחקר מוטלים בספק כי אין הבדל ממשי / אמתי בין החינוך הביתי לבין החינוך הבית ספרי, שכן שניהם ניזונים מאותה גישה.

על פי הסתייגות 3 – התלמידים בחינוך הביתי מתחילים מנקודת מוצא גבוהה יותר, ויש בכך משום צמצום תחום סטטיסטי שפוגע באמינות התוצאות של המחקר.

ב. ההסתייגות השלישית, לפיה משפחות שבחרות בחינוך ביתי הן ממעמד גבוה יותר ובעלות השכלה והכנסה גבוהות מהממוצע.

3. לדעתי, כותבת מאמר 1 אינה מצדדת בחינוך הביתי. לפי הכותרת "חיים בתוך בועה" ניתן לראות שהכותבת מציגה את החינוך הביתי בצורה ביקורתית. בנוסף לכך, הכותבת הקדישה פסקות בודדות להציג את יתרונות החינוך הביתי, ולעומת זאת את ההסתייגויות היא מציגה בהרחבה על פני רוב הטקסט. לסיום, בפסקה האחרונה הכותבת מציגה את עליונות החינוך הביתי כטענת נגד, ואז מפריכה אותה. הטקסט מסתיים בתהייה: "אם אכן סביבת בית הספר יכולה לספק טוב יותר את הכישורים הנדרשים להצלחה בחיים הבוגרים בהשוואה לסביבה הביתית". נראה שתשובתה לשאלה היא: לא.

4. על פי מאמר 2, הטענה שילדים בחינוך ביתי עלולים להינזק נפשית, אינה מוצדקת. במאמר מוצג מחקר של חוקרי החינוך דרנובסקי וכהן, שעל פי ממצאיו לא היו הבדלים מובהקים ברמת ההערכה העצמית בין הסטודנטים שלמדו בחינוך רשמי לבין אלה שלמדו בחינוך ביתי בילדותם. כמו כן סטודנטים שלמדו בחינוך ביתי נטו להעריך באופן חיובי יותר את החוויה החינוכית שלהם. מחקר אחר של הפסיכולוגית גינה ריילי מצא, כי בקרב מתבגרים בחינוך הביתי היו רמות גבוהות יותר של שביעות רצון במסוגלות ובאוטונומיה בהשוואה למתבגרים בחינוך הרשמי.

5. א. הבעיה מוצגת מנקודת מבט של ההורים. הבעיה היא תחושת שחיקה של האימהות: רוב האימהות בחינוך ביתי חוות עם הזמן תחושת שחיקה, שנובעת מהצורך באיזון בין תפקיד ההורה לבין תפקיד המורה.

ב. כותרת המאמר "שניצל, כביסה ואלגברה" משקפת בעיה זו, כי יש בה שימוש במילים/מושגים הממחישים את שני העולמות שהורה צריך לאזן ביניהם: מצד אחד מטלות ההורות: הכנת אוכל (שניצל) וניהול הבית (כביסה), ומצד שני – תפקיד המורה (ללמד אלגברה).

6. (3) מתריסים

7. יהיו למעמסה = יכבידו, יהיו נטל, יהיו לרועץ

8. (4) מקום או סביבה המטפחים משהו

9. (2) ביטחון

10. פדגוגיים = חינוכיים / לימודיים

11. (3) יש סיבות רבות לתעדף את תוכנית א במקום תוכנית ב.

12. (1) פועלים נגדה

13. (4) בעייתי